

Standarder och riktlinjer för kvalitetssäkring inom det europeiska området för högre utbildning (ESG)

Översättning av *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)*,
antagna vid ministerkonferensen i Jerevan, maj 2015

Standarder och riktlinjer för kvalitetssäkring inom det europeiska området för högre utbildning (ESG)
Originalens titel: Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)

Utgiven av Universitetskanslersämbetet 2015

Översättare: Stella Annani

Grafisk form: AB Typoform

Universitetskanslersämbetet • Löjtnantsgatan 21 • Box 7703, 103 95 Stockholm
tfn 08-563 085 00 • fax 08-563 085 50 • e-post registrator@uka.se • www.uka.se

Kommentarer till den svenska översättningen

Föreliggande översättning av *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area* (ESG) är tänkt att fungera som ett stöd i kvalitetssäkringen av högre utbildning, såväl lärosätenas kvalitetssäkring som Universitetskanslersämbetets egen. Vid översättningen har ambitionen varit att vara så trogen källtexten, det vill säga det engelska originalet, som möjligt och samtidigt erbjuda en läsarvänlig text på idiomatisk svenska. Där det funnits oklarheter om tolkningen av källtexten har den tyska respektive franskspråkiga översättningen varit till god hjälp. I de fall avsteg gjorts från källtexten har det handlat om tillägg i förklarande syfte. I ett par fall har översättningen även anpassats till svenska förhållanden och detta har då också kommenterats i texten.

Samtidigt är det viktigt att understryka att det är den engelska versionen av ESG som antagits av utbildningsministrarna inom det europeiska området för högre utbildning, och den svenska översättningen får, som nämnts ovan, ses som ett stöd.

Utöver den interna kvalitetsgranskningen har värdefulla synpunkter mottagits och beaktats från kvalitetssamordnare vid Stockholms universitet, samt från experter i externa referensgrupper och den rådgivande gruppen, vilka ämbetet vid tiden för översättningen samråder med i utvecklingen av ett nytt nationellt kvalitetssäkringssystem för högre utbildning. En synpunkt som framkommit är att "riktlinjer" kan missförstås och tolkas som regler. Av dokumentet framgår att riktlinjerna snarare bör ses som en vägledning. De "förklarar varför standarderna är viktiga och beskriver på vilket sätt dessa kan tillämpas. De framhåller god praxis inom det aktuella området för beaktande av de aktörer som är involverade i kvalitetssäkring. Tillämpningen varierar beroende på kontexten".

ESG är standarder för kvalitetssäkring men de är inte tvingande. I slutänden är det den svenska lagstiftningen som gäller. I standard 1.10 tas det också upp att extern kvalitetssäkring "beaktar kraven från det juridiska ramverket inom vilket lärosätet är verksamt".

Innehåll

Förord.....	5
Kontext, tillämpningsområden, syften och principer.....	6
Kontexten	6
Tillämpningsområden och begrepp	7
ESG:s syften och principer	8
Europeiska standarder och riktlinjer för kvalitetssäkring inom högre utbildning	10
Del 1. Standarder och riktlinjer för intern kvalitetssäkring	11
Del 2. Standarder och riktlinjer för extern kvalitetssäkring	18
Del 3. Standarder och riktlinjer för kvalitetssäkringsorgan	22
Bilaga. Sammanfattande förteckning över standarder.....	26

Förord

Standarder och riktlinjer för kvalitetssäkring inom det europeiska området för högre utbildning (ESG) antogs år 2005 av ministrarna med ansvar för högre utbildning. Förslaget till ESG hade tagits fram av det europeiska nätverket för kvalitetssäkring inom högre utbildning, ENQA¹, i samarbete med den europeiska studentorganisationen ESU², den europeiska högskolesammanslutningen EURASHE³ och samarbetsorganet för universitet och högskolor i Europa, EUA⁴.

Sedan 2005 har ansevärda framsteg gjorts såväl inom kvalitetssäkring som inom andra av Bolognaprocessens handlingsprogram såsom referensramar för kvalifikationer, erkännande och främjande av användningen av lärandemål. Tillsammans bidrar de till ett paradigmskifte mot studentcentrerat lärande och studentcentrerad undervisning.

Mot bakgrund av denna förändrade kontext, uppmanades E4-gruppen (ENQA, ESU, EUA, EURASHE) i ministerkommunikén år 2012 att utarbeta ett utkast till förslag till reviderade ESG, i samarbete med den globala sammanslutningen av lärarorganisationer EI⁵, "BusinessEurope", som är en partipolitiskt oberoende organisation för privata arbetsgivare i Europa, och det europeiska registret för kvalitetssäkring EQAR⁶. Syftet var att förbättra ESG vad gäller tydlighet, tillämpbarhet, användbarhet och tillämpningsområden.

Revideringen innebar ett antal överläggningar som involverade både de viktigaste intressentorganisationerna och ministerierna. De många kommentarerna, förslagen och rekommendationerna som mottagits har analyserats ingående och beaktats av styrgruppen (SG). De avspeglas i föreliggande version av ESG. Denna upplaga avspeglar därutöver en konsensus bland alla involverade organisationer när det gäller hur kvalitetssäkring bör utvecklas inom det europeiska området för högre utbildning och borgar därmed för en framgångsrik tillämpning.

ENQA (European Association for Quality Assurance in Higher Education)

ESU (European Students' Union)

EUA (European University Association)

EURASHE (European Association of Institutions in Higher Education)

I samarbete med:

EI (Education International)

BusinessEurope

EQAR (European Quality Assurance Register for Higher Education)

---

1. European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA)

2. ESU (European Students' Union) hette tidigare ESIB – The National Unions of Students in Europe.

3. European Association of Institutions in Higher Education (EURASHE)

4. European University Association (EUA)

5. Education International (EI)

6. European Quality Assurance Register for Higher Education (EQAR)

Kontext, tillämpningsområden, syften och principer

Kontexten

Högre utbildning, forskning och innovation spelar en viktig roll för social sammanhållning, ekonomisk tillväxt och global konkurrenskraft. Givet de europeiska samhällenas strävan att i allt större utsträckning bli kunskapsbaserade, är högre utbildning en grundläggande komponent för socioekonomisk och kulturell utveckling. Samtidigt ställer en ökande efterfrågan på färdigheter och kompetenser krav på högre utbildning att möta behoven på nya sätt.

Breddad tillgänglighet till högre utbildning utgör ett tillfälle för lärosätena att ta vara på alltmer diversifierade individuella erfarenheter. Att svara upp mot mångfald och växande förväntningar på högre utbildning kräver grundläggande förändringar av lärosätenas utbud. Det fordrar att lärande och undervisning blir mer studentcentrerade, en öppenhet mot flexibla utbildningsvägar och erkännande av kompetenser som uppnåtts vid sidan av formella läroplaner. Även lärosätena skiljer sig alltmer åt när det gäller uppdrag, utbildningsutbud och samarbeten, samt ökande internationalisering, e-lärande och nya former att erbjuda utbildning på⁷. Kvalitetssäkringens roll är av grundläggande betydelse för att stödja högskolesystem och lärosäten i att svara mot dessa förändringar samtidigt som den säkerställer att lärosätenas främsta uppgift fortsatt är studenternas utbildningar och examina⁸ samt studenternas erfarenhet av högskolestudier.

Standarder och riktlinjer för kvalitetssäkring inom det europeiska området för högre utbildning (ESG) har som huvudsaklig målsättning att, bland alla intressenter, bidra till en gemensam förståelse av kvalitetssäkring som rör lärande och undervisning över gränserna. ESG har spelat och kommer att fortsätta att spela en viktig roll i utvecklingen av kvalitetssäkringssystem på nationell nivå och för lärosäten inom det europeiska området för högre utbildning, samt för samarbete över landsgränserna. Att på allvar arbeta med kvalitetssäkringsprocesser, i synnerhet de externa, gör det möjligt för europeiska högskolesystem att uppvisa kvalitet och öka transparensen, för att på så sätt bidra till att bygga upp ett ömsesidigt förtroende och underlätta erkännande av examina och utbildningar.

7. Meddelande från Europeiska kommissionen: En öppen utbildning: Innovativ inlärning och undervisning med ny teknik och öppna utbildningsresurser för alla, COM(2013) 654 final, http://ec.europa.eu/education/news/doc/openingcom_en.pdf

8. I detta dokument har "qualification" översatts med examen utom i de fall då det handlar om den europeiska referensramen för kvalifikationer (översättarens anmärkning).

ESG används av lärosätena och av kvalitetssäkringsorgan som ett referensdokument för interna och externa kvalitetssäkringssystem inom högre utbildning. Därutöver används ESG av EQAR, som ansvarar för registret över kvalitetssäkringsorgan som uppfyller ESG.

Tillämpningsområden och begrepp

ESG består av en uppsättning standarder och riktlinjer för intern och extern kvalitetssäkring inom högre utbildning. ESG är inte kvalitetsstandarder och föreskriver inte heller hur kvalitetssäkringsprocesserna bör tillämpas, men de ger vägledning och täcker områden som är grundläggande för att säkerställa kvalitet i utbud och lärandemiljöer inom högre utbildning. ESG bör ses i en bredare kontext som även omfattar referensramar för kvalifikationer, det europeiska systemet för överföring av studiemeriter ECTS⁹ och examensbilagorna, vilka också bidrar till att öka transparensen och det ömsesidiga förtroendet när det gäller högre utbildning inom det europeiska området för högre utbildning.

ESG:s fokus är kvalitetssäkring som rör lärande och undervisning i högre utbildning, inklusive lärandemiljön och relevanta kopplingar till forskning och innovation. Utöver detta har lärosätena strategier och processer för att säkerställa och förbättra kvaliteten på sina övriga aktiviteter, såsom forskning och styrning.

ESG gäller all högre utbildning som erbjuds inom det europeiska området för högre utbildning oavsett studiesätt eller var utbildningen ges. ESG är därmed tillämpningsbara på all högre utbildning, inklusive utbildning som är transnationell och gränsöverskridande.¹⁰

Högre utbildning har flera syften, däribland att förbereda studenterna för ett aktivt medborgarskap, för framtida yrkesliv (till exempel bidra till anställningsbarhet) och att bidra till personlig utveckling. Den syftar även till att skapa en bred och avancerad kunskapsbas samt att stimulera forskning och innovation.¹¹ Följaktligen kan intressenter, som prioriterar olika syften, ha olika syn på vad som utgör kvalitet i högre utbildning, och kvalitetssäkring behöver ta dessa olika perspektiv i beaktande. Även om *kvalitet* kan vara svårt att definiera är den huvudsakligen resultatet av interaktionen mellan lärare, studenter och lärosätets lärandemiljö. Kvalitetssäkring bör säkerställa en lärandemiljö där innehållet i utbildningarna, lärandemöjligheterna och infrastrukturen är ändamålsenliga.

9. European Credit Transfer System (ECTS)

10. "Program" har i det här dokumentet översatts med "utbildning". Detta är en anpassning till svenska förhållanden där kurser utgör en betydande del av lärosätens utbildningsutbud. Följande mening har här strukits av den anledningen: "**In this document the term "programme" refers to higher education in its broadest sense, including that which is not part of a programme leading to a formal degree**" (översättarens anmärkning).

11. Rekommendation CMRec(2007)6 från Europarådets ministerkommitté med ansvar för högre utbildning och forskning, http://www.coe.int/t/dg4/highereducation/News/pub_res_EN.pdf

Centralt för alla kvalitetssäkringsaktiviteter är de dubbla syftena *kontroll* och *utveckling*. Tillsammans skapar dessa förtroende för hur lärosätet bedriver sin verksamhet. Ett kvalitetssäkringssystem som tillämpas på ett framgångsrikt sätt ger information så att lärosätet och allmänheten kan försäkra sig om kvaliteten i lärosätets aktiviteter (kontroll). Det ger råd och rekommendationer om hur lärosätet kan förbättra sin verksamhet (utveckling). Kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling är således tätt sammanlänkade med varandra. De kan stödja utvecklingen av en *kvalitetskultur* som omfattar alla: från studenter och lärare till lärosätets ledning och förvaltning.

Termen "kvalitetssäkring" används i det här dokumentet för att beskriva alla aktiviteter inom den ständigt pågående förbättrings- och utvecklingscykeln (det vill säga kvalitetssäkrings- och utvecklingsaktiviteter).

Om inget annat anges så är *intressenter* i dokumentet menat att täcka alla aktörer inom ett lärosäte, inklusive studenter och personal, externa intressenter såsom arbetsgivare och lärosätets externa samarbetspartner.

Ordet *lärosäte* används här för att referera till högre utbildningsanstalter. Beroende på lärosätets sätt att förhålla sig till kvalitetssäkring kan det emellertid referera till hela lärosätet eller till aktörer inom lärosätet.

ESG:s syften och principer

ESG har följande syften:

- **att skapa en gemensam referensram** för kvalitetssäkringssystem för lärande och undervisning på europeisk och nationell nivå samt på lärosätets nivå
- **att möjliggöra kvalitetssäkring och utveckling** av högre utbildning inom det europeiska området för högre utbildning
- **att bidra till ömsesidigt förtroende** och därmed underlätta erkännande och mobilitet inom och över nationella gränser
- **att ge information om kvalitetssäkring** inom det europeiska området för högre utbildning.

Dessa syften utgör en referensram inom vilken ESG kan användas och tillämpas på olika sätt av olika lärosäten, kvalitetssäkringsorgan och länder. Det europeiska området för högre utbildning karakteriseras av sin mångfald av politiska system, högskolesystem, socio-kulturella traditioner och utbildningstraditioner, språk, ambitioner och förväntningar. Detta gör att ett allena rådande förhållningssätt till kvalitet och kvalitetssäkring inom högre utbildning är olämpligt. Bred acceptans av alla standarder är en förutsättning för att skapa en gemensam förståelse av kvalitetssäkring i Europa. Av dessa skäl behöver ESG formuleras på en generell nivå för att säkerställa att de är tillämpningsbara på alla former av utbildningsutbud.

ESG tillhandahåller de kriterier på europeisk nivå mot vilka kvalitetssäkringsorganen och deras aktiviteter bedöms.¹² Detta säkerställer att kvali-

12. Kvalitetssäkringsorgan som ansöker om att ingå i det europeiska kvalitetssäkringsregistret EQAR genomgår en extern granskning där kriterierna utgår från ESG. Även ENQA utgår från ESG när det gäller att erbjuda kvalitetssäkringsorgan status som fullvärdiga medlemmar i organisationen.

tetssäkringsorgan inom det europeiska området för högre utbildning följer samma principer samt att processerna och rutinerna är utformade för att passa olika syften och krav beroende på kontexten.

ESG grundar sig på följande fyra principer för kvalitetssäkring inom det europeiska området för högre utbildning:

- Lärosätena har det primära ansvaret för kvaliteten och kvalitetssäkringen av sitt utbildningsutbud.
- Kvalitetssäkring svarar mot mångfalden av högskolesystem, lärosäten, utbildningar och studenter.
- Kvalitetssäkring stöder utvecklingen av en kvalitetskultur.
- Kvalitetssäkring beaktar behoven och förväntningarna hos studenter, alla övriga intressenter och samhället.

Europeiska standarder och riktlinjer för kvalitetssäkring inom högre utbildning

Standarderna för kvalitetssäkring har delats in i tre delar:

- intern kvalitetssäkring
- extern kvalitetssäkring
- kvalitetssäkringsorgan.

Man bör emellertid komma ihåg att de tre delarna i grunden är sammanlänkade och tillsammans utgör grunden för en europeisk referensram för kvalitetssäkring. Extern kvalitetssäkring i del 2 tar sin utgångspunkt i standarderna för intern kvalitetssäkring i del 1 och säkerställer således att lärosätens interna arbete är direkt relevant för extern kvalitetssäkring av verksamheten. På samma sätt utgår del 3 från del 2. Dessa tre delar kompletterar varandra för såväl lärosäten som kvalitetssäkringsorgan och utgår även ifrån att andra intressenter bidrar till referensramen. Mot bakgrund av detta bör de tre delarna ses som en helhet.

Standarderna fastställer överenskommen och accepterad praxis för kvalitetssäkring av högre utbildning inom det europeiska området för högre utbildning och bör därför beaktas och följas av berörda parter inom alla typer av högre utbildning¹³. Den sammanfattande förteckningen över standarderna för kvalitetssäkring återfinns som en bilaga för att man lätt ska kunna slå upp dem.

Riktlinjerna förklarar varför standarderna är viktiga och beskriver på vilket sätt dessa kan tillämpas. De framhåller god praxis inom det aktuella området för beaktande av de aktörer som är involverade i kvalitetssäkring. Tillämpningen varierar beroende på kontexten.

---

13. I standarderna används i den engelska originaltexten ordet "should" som i engelskan vanligen har konnotationen påbud och efterlevnad.

Del 1. Standarder och riktlinjer för intern kvalitetssäkring

1.1 Policy för kvalitetssäkring

STANDARD: Lärosätena har en kvalitetssäkringspolicy som är offentlig och utgör en del av den strategiska styrningen. Interna aktörer utvecklar och tillämpar denna policy genom ändamålsenliga strukturer och processer, och externa intressenter involveras.

RIKTLINJER:

Vid ett lärosäte utgör strategier och processer grunden för ett sammanhållet kvalitetssäkringssystem, som bidrar till kontinuerlig förbättring av verksamheten och till lärosätets förmåga att leva upp till sin ansvarsskyldighet. Ett sammanhållet kvalitetssäkringssystem stöder utvecklingen av en kvalitetskultur inom vilken interna aktörer tar ansvar för kvaliteten och aktivt medverkar till kvalitetssäkringen på lärosätets alla nivåer. För att underlätta detta är kvalitetssäkringspolicyen formellt fastställd och offentlig.

Kvalitetssäkringspolicyen är effektivast när den avspeglar relationen mellan forskning, lärande och undervisning samt beaktar såväl det nationella sammanhanget inom vilket lärosätet verkar, som lärosätetskontexten och lärosätets strategiska förhållningssätt. En sådan policy stöder

- kvalitetssäkringssystemets organisation
- att institutioner, fakulteter och andra organisatoriska enheter, liksom lärosätets ledning, enskilda anställda och studenter tar sin del av ansvaret för kvalitetssäkringen
- akademisk integritet och frihet samt vaksamhet mot fusk
- arbetet mot all slags intolerans eller diskriminering av studenter eller personal
- att externa intressenter involveras i kvalitetssäkringen.

Policyen operationaliseras genom olika interna kvalitetssäkringsprocesser som tillåter att samtliga vid lärosätet deltar. Hur policyen tillämpas, följs upp och revideras är lärosätets beslut.

Kvalitetssäkringspolicyen omfattar även de delar av lärosätets aktiviteter som läggs ut på entreprenad eller utförs av andra parter.

1.2 Utformning och inrättande av utbildning

STANDARD: Lärosätena har processer för utformningen och inrättandet av utbildningar. Utbildningarna utformas så att de utbildningsmål som fastställts för dem, inklusive lärandemål, kan uppfyllas av studenterna. Den examen som en utbildning leder till är tydligt specificerad och kommunicerad samt refererar till den rätta nivån inom den nationella referensramen för examina och, följaktligen, till den europeiska referensramen för kvalifikationer.

RIKTLINJER:

Utbildningarna¹⁴ erbjuder studenterna både akademiska kunskaper och färdigheter, däribland sådana som är generiska, som kan komma att påverka studenternas personliga utveckling och som kan användas i deras framtida yrkesliv.

Utbildningarna

- är utformade med övergripande utbildningsmål, som är i linje med lärosätets strategi, och explicita lärandemål
- är utformade i dialog med studenter och andra intressenter
- drar nytta av extern expertkunskap och externa referenspunkter
- avspeglar Europarådets fyra mål för högre utbildning (se även Tillämpningsområden och begrepp)
- är utformade så att de möjliggör en tydlig progression för studenterna
- innehåller uppgifter om studentens förväntade arbetsinsats, till exempel uttryckt i ECTS
- innehåller välstrukturerade praktiktillfällen där så är lämpligt¹⁵
- genomgår en formell process för inrättande av nya utbildningar.

1.3 Studentcentrerat lärande, undervisning och bedömning

STANDARD: Lärosätena säkerställer att utbildning ges på ett sätt som inbjuder studenterna till att ta en aktiv roll i lärandeprocesserna och att detta återspeglas i bedömningen av studenterna.

RIKTLINJER:

Studentcentrerat lärande och undervisning spelar en viktig roll när det gäller att stimulera studenternas motivation, självreflektion och engagemang i lärandeprocesserna. Detta förutsätter ett noga beaktande av hur utbildningarna utformas, hur de genomförs och hur måluppfyllelsen bedöms.

14. Eftersom "program" i detta dokument översatts med "utbildning" har följande mening behövt strykas här: "Study programmes are at the core of the higher education institutions' teaching mission" (översättarens anmärkning).

15. Praktikplatser omfattar placering som lärling, verksamhetsförlagd utbildningsplats och andra perioder inom utbildningen som inte tillbringas på lärosätet men som ger studenterna möjlighet att få erfarenhet inom ett område som anknyter till deras studier.

Vid genomförandet av studentcentrerat lärande och undervisning

- respekteras och beaktas studenternas olikheter och behov, och flexibla studievägar möjliggörs
- beaktas och används olika sätt att tillhandahålla utbildning på, när så är lämpligt
- används en variation av pedagogiska metoder på ett flexibelt sätt
- utvärderas och justeras regelbundet dels sätten att ge utbildningen på, dels de olika pedagogiska metoderna
- uppmuntras självständighet hos studenten, samtidigt som lämplig vägledning och stöd från läraren säkerställs
- uppmuntras ömsesidig respekt i relationen mellan student och lärare
- finns lämpliga rutiner för att hantera klagomål från studenter.

Med tanke på den betydelse som bedömningen av studenterna har för deras progression och framtida yrkesliv, bör kvalitetssäkringsprocesser ta hänsyn till följande:

- Examinatorer och övriga bedömare är väl insatta i befintliga tentamens- och examinationsmetoder och får stöd i att utveckla sin kompetens inom området.
- Såväl kriterier som metoder för bedömning och betygskriterier publiceras på förhand.
- Bedömningen låter studenterna visa i vilken utsträckning lärandemålen har uppnåtts. Studenterna får återkoppling, som vid behov innehåller vägledning kopplad till lärandeprocessen.
- Där det är möjligt görs bedömningen av fler än en bedömare.
- Reglerna för bedömning beaktar förmildrande omständigheter.
- Bedömningen är konsekvent, tillämpas på ett rättvist sätt för alla studenter och utförs enligt de angivna rutinerna.
- Det finns en fastställd rutin för studentöverklagande.

1.4 Antagning av studenter, progression, erkännande och utfärdande av examensbevis

STANDARD: Lärosätena tillämpar på ett konsekvent sätt fördefinierade och publicerade regler som omfattar hela studentens studietid, det vill säga antagning, progression, erkännande och utfärdande av examensbevis.

RIKTLINJER:

Att tillhandahålla de förutsättningar och det stöd som behövs för att studenterna ska göra framsteg i sina högskolestudier ligger både i den enskilda studentens, utbildningarnas, lärosätenas och högskolesystemens intresse. Det är viktigt att ha ändamålsenliga rutiner för antagning, erkännande och slutförande av studier, i synnerhet när studenterna är rörliga inom och mellan högskolesystem.

Det är viktigt att tillträdesregler, antagningsordning och antagningskriterier tillämpas på ett konsekvent och transparent sätt samt att det erbjuds en introduktion till lärosätet och till utbildningen.

Lärosätena behöver införa både processer och verktyg för att samla in, kontrollera och agera utifrån information om studenternas progression.

Rättvist erkännande av examina för högre utbildning, studieperioder och reell kompetens, inklusive erkännande av icke-formellt och informellt lärande, är grundläggande komponenter för att säkerställa studenternas progression i sina studier och samtidigt främja rörligheten. Ändamålsenliga erkännandeprocesser är beroende av

- att lärosätets praxis för erkännande är i linje med principerna i Lissabonkonventionen om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europaregionen
- samarbete med andra lärosäten, kvalitetssäkringsorgan och det nationella ENIC/NARIC-centret i syfte att säkerställa att erkännande görs på ett likvärdigt sätt i hela landet.

Examen är slutmålet för studenternas studier. De behöver få dokumentation som förklarar de examina som erhållits, inklusive uppnådda studieresultat och sammanhang, nivå, innehåll och status för de studier som bedrivits och framgångsrikt fullgjorts.

1.5 Undervisande personal

STANDARD: Lärosätena säkerställer kompetensen hos lärarna. Rättvisa och transparenta processer för rekrytering och kompetensutveckling av personalen tillämpas.

RIKTLINJER:

Lärares roll är grundläggande för att möjliggöra goda erfarenheter av högskolestudier och tillägnet av kunskap, kompetens och färdigheter. En heterogen studentpopulation och ett starkare fokus på lärandemål kräver ett studentcentrerat lärande och en studentcentrerad undervisning, och lärarens roll är därför under förändring (se även standard 1.3).

Lärosätena har det primära ansvaret för kompetensen hos sina anställda och för att tillhandahålla en främjande miljö som tillåter dem att bedriva sitt arbete på ett effektivt sätt. En sådan miljö

- har och följer tydliga, transparenta och rättvisa processer för rekrytering av personal, och anställningsvillkor som erkänner undervisningens betydelse
- erbjuder och främjar kompetensutveckling av undervisande personal
- uppmuntrar vetenskaplig aktivitet hos lärarna för att stärka kopplingen mellan utbildning och forskning
- uppmuntrar förnyelse av undervisningsmetoder och användningen av ny teknik.

1.6 Läranderesurser och studentstöd

STANDARD: Lärosätena avsätter tillräcklig finansiering för lärande och undervisningsaktiviteter samt säkerställer att det finns ändamåls-
enliga och lättillgängliga läranderesurser samt studentstöd.

RIKTLINJER:

För att kunna erbjuda goda erfarenheter av högskolestudier, tillhandahåller lärosätena en rad resurser för att bistå studenternas lärande. Dessa varierar alltifrån fysiska resurser såsom bibliotek, studieplatser och IT-infrastruktur till mänskliga resurser i form av handledare, studievägledare och andra rådgivare. Studentstödet är särskilt viktigt för att underlätta studentmobilitet inom och mellan högskolesystem.

Vid fördelning, planering och tillhandahållande av läranderesurser och studentstöd beaktas behoven hos en heterogen studentpopulation (såväl äldre studenter som deltidsstudenter, yrkesarbetande och internationella studenter samt studenter med funktionsnedsättning) och övergången till studentcentrerat lärande och flexibla lärande- och undervisningsformer.

Studentstöd och olika typer av infrastruktur kan organiseras på en mängd olika sätt beroende på lärosätetskontexten. Den interna kvalitetssäkringen säkerställer emellertid att alla resurser är ändamålsenliga, tillgängliga och att studenterna informeras om det stöd som erbjuds dem.

För studentstödet är stödpersonal och administrativ personal av största vikt, och personalen bör därför vara kvalificerad och ha möjlighet till kompetensutveckling.

1.7 Informationshantering

STANDARD: Lärosätena säkerställer att de samlar in, analyserar och använder relevant information för en effektiv styrning av sina utbildningar och övriga aktiviteter.

RIKTLINJER:

Tillförlitliga data är avgörande för att kunna fatta välgrundade beslut och för att veta vad som fungerar bra och vad som behöver ses över. Effektiva processer för att samla in och analysera information om utbildningarna och övriga aktiviteter används i det interna kvalitetssäkringssystemet.

Vilken information som samlas in beror i viss utsträckning på vilken typ av uppdrag som lärosätet har. Följande kan vara av intresse:

- nyckeltal
- studentpopulationens profil
- mått på studenternas progression, resultat och avhopp
- studentnöjdhet gällande utbildningarna
- tillgängliga läranderesurser och studentstöd
- karriärvägar för utexaminerade.

Olika metoder för insamling av information kan användas. Det är viktigt att studenter och personal involveras i att tillhandahålla och analysera information samt i att planera uppföljningsaktiviteter.

1.8 Information till allmänheten

STANDARD: Lärosätena publicerar information om den egna verksamheten, inklusive utbildningarna, som är tydlig, korrekt, objektiv, uppdaterad och lättillgänglig.

RIKTLINJER:

Information om lärosätenas verksamhet är användbar för presumtiva och nuvarande studenter liksom för utexaminerade, övriga intressenter och allmänheten.

Lärosätena tillhandahåller därför information om sin verksamhet. Av informationen framgår vilka utbildningar som erbjuds, förkunskapskrav och eventuella urvalskriterier, lärandemål, och vilka examina som utbildningarna leder till, samt vilka undervisnings-, lärande- och bedömningsformer som används. Det ges även information om prestationsgrad samt om lärandemöjligheter tillgängliga för studenterna, liksom information om arbetsmarknaden för utexaminerade.

1.9 Kontinuerlig uppföljning och regelbunden granskning av utbildningarna

STANDARD: Lärosätena följer kontinuerligt upp och granskar regelbundet utbildningarna för att säkerställa att studenterna uppnår uppsatta mål och att utbildningarna motsvarar studenternas och samhällets behov. Granskningarna leder till kontinuerlig förbättring av utbildningarna. Åtgärder som planeras eller genomförs till följd av en granskning kommuniceras till samtliga berörda.

RIKTLINJER:

Regelbunden uppföljning, granskning och revidering av utbildningarna syftar till att säkerställa att utbudet förblir ändamålsenligt och till att skapa en främjande och effektiv lärandemiljö för studenterna.

Ovannämnda åtgärder innefattar utvärdering av

- utbildningens innehåll i ljuset av den senaste forskningen inom den aktuella disciplinen för att på så sätt säkerställa att utbildningen är uppdaterad
- samhällets föränderliga behov
- studenternas arbetsinsats, progression och slutförande av studierna
- hur ändamålsenliga sätten att bedöma studenterna är
- studenternas förväntningar, behov och nöjdhet när det gäller utbildningen
- lärandemiljön och studentstödet samt deras ändamålsenlighet i förhållande till utbildningen.

Utbildningarna granskas och revideras regelbundet, i dialog med studenter och andra intressenter. Informationen som samlas in analyseras och utbildningarna anpassas för att säkerställa att de är uppdaterade. Reviderade utbildnings- och kursplaner publiceras.

1.10 Regelbunden extern kvalitetssäkring

STANDARD: Lärosätena genomgår regelbundet en extern kvalitetssäkring, som är i linje med ESG.

RIKTLINJER:

Extern kvalitetssäkring av olika slag kan kontrollera hur effektiv lärosätens interna kvalitetssäkring är och fungera som en katalysator för förbättring samt erbjuda lärosätet nya perspektiv. Den kommer också att generera information till lärosätet och allmänheten för att försäkra dem om kvaliteten i lärosätets verksamhet.

Lärosätena genomgår regelbundet extern kvalitetssäkring som, då det är relevant, beaktar kraven från det juridiska ramverket inom vilket lärosätet är verksamt. Beroende på ramverket kan den externa kvalitetssäkringen vara av olika slag och fokusera på olika organisatoriska nivåer (såsom utbildning, fakultet eller lärosäte).

Kvalitetssäkring är en kontinuerlig process som inte avslutas i och med den externa återkopplingen, rapporten eller uppföljningsprocessen vid lärosätet. Lärosätena säkerställer därför att förbättringar som gjorts sedan den förra externa kvalitetssäkringsaktiviteten beaktas när de förbereder sig inför den kommande.

Del 2. Standarder och riktlinjer för extern kvalitetssäkring

2.1 Beaktande av intern kvalitetssäkring

STANDARD: Extern kvalitetssäkring granskar effektiviteten i de interna kvalitetssäkringsprocesser som beskrivits i ESG:s del 1.

RIKTLINJER:

Kvalitetssäkring av högre utbildning tar sin utgångspunkt i lärosätenas ansvar för kvaliteten i utbildningar och övrigt utbud. Det är därför viktigt att den externa kvalitetssäkringen erkänner och stöder lärosätenas ansvar för kvalitetssäkringen. För att säkerställa kopplingen mellan intern och extern kvalitetssäkring, beaktar den externa kvalitetssäkringen standarderna i del 1. Dessa kan mötas på olika sätt beroende på den externa kvalitetssäkringens utformning.

2.2 Utformning av ändamålsenliga metoder

STANDARD: Extern kvalitetssäkring avgränsas och utformas för att säkerställa att uppsatta målsättningar och syften nås, samtidigt som relevanta regelverk beaktas. Intressenter involveras i kvalitetssäkringens utformning och kontinuerliga förbättring.

RIKTLINJER:

För att säkerställa effektivitet och objektivitet är det av största vikt att den externa kvalitetssäkringen har tydliga syften som berörda intressenter kommit överens om.

Syftena och tillämpningen av processerna

- beaktar den arbetsbörda och de kostnader som de medför för lärosätena
- beaktar behovet att stödja lärosätena för att förbättra kvaliteten
- låter lärosätena visa upp denna förbättring
- leder till tydlig information om utfallet och uppföljningen.

Systemet för extern kvalitetssäkring blir mer flexibelt om lärosätena har möjlighet att demonstrera det egna kvalitetssäkringssystemets effektivitet.

2.3 Tillämpning av processer

STANDARD: Externa kvalitetssäkringsprocesser är tillförlitliga, användbara och definierade på förhand. De tillämpas på ett konsekvent sätt och är publicerade, samt omfattar

- en självvärdering eller motsvarande
- en extern granskning som normalt omfattar ett platsbesök
- en rapport om den externa granskningen
- en konsekvent uppföljning.

RIKTLINJER:

Att genomföra extern kvalitetssäkring på ett professionellt, konsekvent och transparent sätt säkerställer dess acceptans och genomslag.

Beroende på det externa kvalitetssäkringssystemets utformning, tillhandahåller lärosätena utgångspunkten för den externa kvalitetssäkringen antingen genom en självvärdering eller genom att samla ihop annat material som innehåller olika typer av belegg. Den skriftliga dokumentationen kompletteras vanligen genom intervjuer med intressenter under ett platsbesök. Granskningens iakttagelser sammanfattas i en rapport (se även standard 2.6) som skrivs av en grupp externa experter (se även standard 2.4).

Den externa kvalitetssäkringen är inte avslutad i och med publiceringen av experternas rapport, som tillhandahåller tydlig vägledning för lärosätets åtgärder. Kvalitetssäkringsorganens process för att följa upp de åtgärder som lärosätet vidtagit är konsekvent, samtidigt som uppföljningens karaktär beror på den externa kvalitetssäkringens utformning.

2.4 Kollegial bedömning

STANDARD: Extern kvalitetssäkring utförs av externa expertgrupper, i vilka det ingår en eller flera studenter.

RIKTLINJER:

Kärnan i extern kvalitetssäkring utgörs av det breda spektrum av expertis som tillhandahålls genom kollegial bedömning. Experterna bidrar till kvalitetssäkringsorganens arbete genom synpunkter från olika perspektiv, inklusive dem från lärosäten, akademiker, studenter, arbetsgivare och yrkesutövare.

För att säkerställa värdet av experternas arbete och att arbetet är konsekvent, har experterna

- blivit noggrant utvalda
- lämplig kompetens för att utföra sina uppgifter
- fått stöd genom ändamålsenlig utbildning eller genomgång.

Kvalitetssäkringsorganen säkerställer experternas opartiskhet genom riktlinjer och rutiner kring hantering av jäv.

Medverkan av internationella experter i extern kvalitetssäkring, till exempel som medlemmar i bedömargrupper, är önskvärt eftersom det ger ytterligare en dimension till utvecklingen och tillämpningen av processerna.

2.5 Bedömningskriterier

STANDARD: Utfall eller bedömningar som görs till följd av extern kvalitetssäkring baseras på explicita och publicerade kriterier som tillämpas konsekvent, oavsett om processen leder till ett formellt beslut eller inte.

RIKTLINJER:

Extern kvalitetssäkring och i synnerhet dess utfall har en betydande inverkan på lärosätena och de utbildningar som utvärderas och bedöms.

För en rättvis och tillförlitlig process, baseras den externa kvalitetssäkringens bedömningar på fördefinierade och publicerade kriterier, vilka tolkas på ett konsekvent sätt och är väl underbyggda. Beroende på det externa kvalitetssäkringssystemet kan formerna för utfallet variera. Det kan till exempel ges som rekommendationer, bedömningar eller formella beslut.

2.6 Rapporten

STANDARD: Experternas hela rapporter publiceras och är tydliga och tillgängliga för den akademiska världen, för externa parter och för den intresserade allmänheten. Om kvalitetssäkringsorgan tar formella beslut baserade på rapporterna, publiceras beslutet tillsammans med rapporten.

RIKTLINJER:

Experternas rapport utgör utgångspunkten för lärosätets uppföljningsåtgärder efter den externa utvärderingen, och den tillhandahåller information till samhället beträffande ett lärosätets aktiviteter. För att rapporten ska kunna användas som utgångspunkt för åtgärder, behöver den vara tydlig och koncis i sin struktur och sitt språk och innehålla

- en bakgrundsbeskrivning (för att hjälpa till att placera lärosätet i dess specifika sammanhang)
- en beskrivning av genomförandeprocessen, inklusive av medverkande experter
- belägg, analys och iakttagelser
- slutsatser
- goda exempel som lärosätet visat prov på
- rekommendationer för uppföljningsåtgärder.

En rapportsammanfattning kan vara användbar.

En rapports korrekthet när det gäller fakta kan förbättras om lärosätet får tillfälle att faktagranska den innan den färdigställs.

2.7 Klagomål och överklaganden

STANDARD: Processer för klagomål och överklaganden är en tydligt definierad del av den externa kvalitetssäkringens processer och har kommunicerats till lärosätena.

RIKTLINJER:

För att säkerställa lärosätenas rättigheter och ett rättvist beslutsfattande, utförs extern kvalitetssäkring på ett öppet och ansvarsfullt sätt. Trots detta kan det uppstå missförstånd eller missnöje kring processen eller det formella utfallet.

Lärosätena behöver ha möjlighet att ta upp angelägna frågor med kvalitetssäkringsorganen. Dessa behöver hantera frågorna på ett professionellt sätt genom att ha en tydligt definierad process som tillämpas på ett konsekvent sätt.

En särskild rutin för att hantera klagomål möjliggör för ett lärosäte att föra fram sitt missnöje med hur processen skötts eller med dem som utfört den.

Vid överklaganden ifrågasätter lärosätet processens formella utfall. Det har möjlighet att visa att utfallet inte baserar sig på saklig grund, att kriterier inte har tillämpats på ett korrekt sätt eller att processen inte genomförts på ett konsekvent sätt.

Del 3. Standarder och riktlinjer för kvalitetssäkringsorgan

3.1 Aktiviteter, policy och processer för kvalitetssäkring

STANDARD: Kvalitetssäkringsorganen genomför regelbundet externa kvalitetssäkringsaktiviteter i enlighet med ESG:s del 2. De har tydliga och explicita målsättningar och syften, som framgår av deras offentligt tillgängliga mål- och strategidokument, och som omsätts i organens dagliga verksamhet. Organen säkerställer medverkan av intressenter i sin styrning och verksamhet.

RIKTLINJER:

För att säkerställa att extern kvalitetssäkring är meningsfull, är det viktigt att lärosätena och allmänheten har förtroende för kvalitetssäkringsorganen. Kvalitetssäkringsaktiviteternas mål och syften är därför beskrivna och publicerade tillsammans med en redogörelse för samverkan med relevanta intressenter inom högre utbildning, i synnerhet lärosätena, samt en redogörelse för kvalitetssäkringsorganens verksamhetsområden. Kvalitetssäkringsorganens expertis kan ökas genom att internationella experter ingår i deras kommittéer.

Ett antal olika externa kvalitetssäkringsaktiviteter utförs av organen för att uppnå olika syften. Bland dessa aktiviteter, som kan utföras på olika sätt, återfinns utvärdering, granskning, granskning av lärosätenas kvalitetssäkring, bedömning, samt examenstillståndsprövningar och ackreditering eller andra liknande aktiviteter på utbildnings- eller lärosätetsnivå. När ett organ även utför andra aktiviteter behövs en tydlig åtskillnad mellan dess externa kvalitetssäkring och dess övriga verksamhetsområden.

3.2 Officiell status

STANDARD: Kvalitetssäkringsorganen har en fastställd rättslig status och är formellt erkända som kvalitetssäkringsorgan av behörig myndighet.

RIKTLINJER:

I synnerhet då extern kvalitetssäkring utförs inom ramen för tillsynsverksamhet behöver lärosätena kunna förlita sig på att utfallet av processen kommer att accepteras inom högskolesystemet, av staten, intressenterna och allmänheten.

3.3 Självständighet

STANDARD: Kvalitetssäkringsorganen är oberoende och agerar självständigt. De har fullt ansvar för utövningen av sin verksamhet och utfallet av denna verksamhet utan påverkan från tredje part.

RIKTLINJER:

Autonoma lärosäten behöver självständiga kvalitetssäkringsorgan som motpart.

I beaktandet av ett kvalitetssäkringsorgans självständighet är följande viktigt:

- organisatorisk självständighet, vilket framgår genom officiell dokumentation (till exempel styrdokument från regering, rättsakter, instruktion eller stadgar) som stipulerar att organet i sin verksamhetsutövning är självständigt från tredje part, såsom lärosäten, regeringar och övriga intressentorganisationer
- operativ självständighet: utformandet och genomförandet av organets rutiner och metoder såväl som nomineringen av externa experter utförs självständigt från tredje part såsom lärosäten, regeringar och övriga intressenter
- självständighet när det gäller formella beslut: medan experter med relevanta intressentbakgrunder, i synnerhet studenter, tar del av kvalitetssäkringsprocesser, är det slutliga utfallet av kvalitetssäkringsprocesserna kvalitetssäkringsorganens ansvar.

Alla som bidrar till ett kvalitetssäkringsorgans externa kvalitetssäkringsaktiviteter (till exempel som expert) informeras om att även om de kan nomineras av tredje part så agerar de i egenskap av enskilda personer när de arbetar för kvalitetssäkringsorganet och inte som representanter för de organisationer som nominerat dem. Oberoende är viktigt för att säkerställa att processer och beslut endast baseras på saklig grund.

3.4 Tematisk analys

STANDARD: Kvalitetssäkringsorganen publicerar regelbundet rapporter som beskriver och analyserar generella observationer som framkommit under de externa kvalitetssäkringsaktiviteterna.

RIKTLINJER:

Under arbetet tillägnar sig kvalitetssäkringsorganen information om utbildningar och lärosäten som kan vara användbar utanför ramen för en enskild granskningsprocess och utgöra en grund för strukturerade analyser av hela högskolesystemet. Slutsatserna kan bidra till reflektion och förbättring av strategier och processer för kvalitetssäkring inom ramen för lärosätenas verksamhet eller i en nationell eller internationell kontext.

En ingående och noggrann analys av denna information kommer att belysa utveckling, trender samt områden med goda exempel eller ihållande svårigheter.

3.5 Resurser

STANDARD: Kvalitetssäkringsorganen har lämpliga och tillräckliga resurser, både personella och ekonomiska, för att utföra sitt arbete.

RIKTLINJER:

Det är i allmänhetens intresse att kvalitetssäkringsorgan har tillräcklig och lämplig finansiering, med tanke på högskoleutbildningens viktiga inflytande på utvecklingen av samhällen och individer. Kvalitetssäkringsorganens resurser gör det möjligt för dem att organisera och bedriva sin externa kvalitetssäkringsverksamhet på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Dessutom möjliggör resurserna för organisationerna att förbättra och reflektera över sin verksamhet samt att informera allmänheten om sina aktiviteter.

3.6 Intern kvalitetssäkring och professionellt agerande

STANDARD: Kvalitetssäkringsorganen har rutiner för intern kvalitetssäkring vad gäller att utforma, säkerställa och utveckla kvaliteten och integriteten i sin verksamhet.

Riktlinjer

Kvalitetssäkringsorganen är ansvariga gentemot sina intressenter. Därför är hög professionell standard och integritet nödvändigt i kvalitetssäkringsorganens arbete. Granskningen och förbättringen av deras aktiviteter sker kontinuerligt för att säkerställa att deras tjänster till lärosätena och samhället är optimala.

Kvalitetssäkringsorganen tillämpar en intern kvalitetssäkringspolicy som finns tillgänglig på den egna hemsidan. Denna policy

- säkerställer att alla som är involverade i kvalitetssäkringsorganets verksamhet är kompetenta och agerar professionellt och etiskt korrekt
- innefattar system för intern och extern återkoppling som leder till kontinuerlig förbättring inom organisationen
- motverkar alla typer av intolerans eller diskriminering
- beskriver hur man bör kommunicera med berörda myndigheter inom deras ansvarsområden
- säkerställer att varje aktivitet som utförs och material som produceras av konsulter är i linje med ESG, om någon eller alla delar av kvalitetssäkringsaktiviteterna utförs av konsulter
- möjliggör för kvalitetssäkringsorgan att fastställa och erkänna statusen för de lärosäten som granskats.

3.7 Regelbunden extern granskning av kvalitetssäkringsorgan

STANDARD: Kvalitetssäkringsorganen genomgår en extern granskning åtminstone vart femte år för att visa att de uppfyller ESG.

RIKTLINJER:

Regelbunden extern granskning hjälper kvalitetssäkringsorganet att reflektera över sina strategier och aktiviteter. Den gör det möjligt för både kvalitetssäkringsorganet och dess intressenter att försäkra sig om att det alltjämt lever upp till de principer som är inskrivna i ESG.

Bilaga. Sammanfattande förteckning över standarder

Del 1. Standarder för intern kvalitetssäkring

1.1 Policy för kvalitetssäkring

Lärosätena har en kvalitetssäkringspolicy som är offentlig och utgör en del av den strategiska styrningen. Interna aktörer utvecklar och tillämpar denna policy genom ändamålsenliga strukturer och processer, och externa intressenter involveras.

1.2 Utformning och inrättande av utbildning

Lärosätena har processer för utformningen och inrättandet av utbildningar. Utbildningarna utformas så att de utbildningsmål som fastställts för dem, inklusive lärandemål, kan uppfyllas av studenterna. Den examen som en utbildning leder till är tydligt specificerad och kommunicerad samt refererar till den rätta nivån inom den nationella referensramen för examina och, följaktligen, till den europeiska referensramen för kvalifikationer.

1.3 Studentcentrerat lärande, undervisning och bedömning

Lärosätena säkerställer att utbildningarna ges på ett sätt som inbjuder studenterna till att ta en aktiv roll i lärandeprocesserna och att detta återspeglas i bedömningen av studenterna.

1.4 Antagning av studenter, progression, erkännande och utfärdande av examensbevis

Lärosätena tillämpar på ett konsekvent sätt fördefinierade och publicerade regler som omfattar hela studentens studietid, det vill säga antagning, progression, erkännande och utfärdande av examensbevis.

1.5 Undervisande personal

Lärosätena säkerställer kompetensen hos lärarna. Rättvisa och transparenta processer för rekrytering och kompetensutveckling av personalen tillämpas.

1.6 Läranderesurser och studentstöd

Lärosätena avsätter tillräcklig finansiering för lärande och undervisningsaktiviteter samt säkerställer att det finns ändamålsenliga och lättillgängliga läranderesurser samt studentstöd.

1.7 Informationshantering

Lärosätena säkerställer att de samlar in, analyserar och använder relevant information för en effektiv styrning av sina utbildningar och övriga aktiviteter.

1.8 Information till allmänheten

Lärosätena publicerar information om den egna verksamheten, inklusive utbildningarna, som är tydlig, korrekt, objektiv, uppdaterad och lättillgänglig.

1.9 Kontinuerlig uppföljning och regelbunden granskning av utbildningarna

Lärosätena följer kontinuerligt upp och granskar regelbundet utbildningarna för att säkerställa att studenterna når uppsatta mål och att utbildningarna motsvarar studenternas och samhällets behov. Granskningarna leder till kontinuerlig förbättring av utbildningarna. Åtgärder som planeras eller genomförs till följd av en granskning kommuniceras till samtliga berörda.

1.10 Regelbunden extern kvalitetssäkring

Lärosätena genomgår regelbundet en extern kvalitetssäkring, som är i linje med ESG.

Del 2. Standarder för extern kvalitetssäkring

2.1 Beaktande av intern kvalitetssäkring

Extern kvalitetssäkring granskar effektiviteten i de interna kvalitetssäkringsprocesser som beskrivits ESG:s del 1.

2.2 Utformning av ändamålsenliga metoder

Extern kvalitetssäkring avgränsas och utformas för att säkerställa att uppsatta målsättningar och syften nås, samtidigt som relevanta regelverk beaktas. Intressenter involveras i kvalitetssäkringens utformning och kontinuerliga förbättring.

2.3 Tillämpningen av processer

Externa kvalitetssäkringsprocesser är tillförlitliga, användbara och definierade på förhand. De tillämpas på ett konsekvent sätt och är publicerade, samt omfattar

- en självvärdering eller motsvarande
- en extern granskning som normalt omfattar ett platsbesök
- en rapport om den externa granskningen
- en konsekvent uppföljning.

2.4 Kollegial bedömning

Extern kvalitetssäkring utförs av externa expertgrupper, i vilka det ingår en eller flera studenter.

2.5 Bedömningskriterier

Utfall eller bedömningar som görs till följd av extern kvalitetssäkring baseras på explicita och publicerade kriterier som tillämpas konsekvent, oavsett om processen leder till ett formellt beslut eller inte.

2.6 Rapporten

Experternas hela rapporter publiceras och är tydliga och tillgängliga för den akademiska världen, för externa parter och för den intresserade allmänheten. Om kvalitetssäkringsorgan tar formella beslut baserade på rapporterna, publiceras beslutet tillsammans med rapporten.

2.7 Klagomål och överklaganden

Processer för klagomål och överklaganden är en tydligt definierad del av den externa kvalitetssäkringens processer och har kommunicerats till lärosätena.

Del 3. Standarder för kvalitetssäkringsorgan

3.1 Aktiviteter, policy och processer för kvalitetssäkring

Kvalitetssäkringsorganen genomför regelbundet externa kvalitetssäkringsaktiviteter i enlighet med ESG:s del 2. De har tydliga och explicita målsättningar och syften, som framgår av deras offentligt tillgängliga mål- och strategidokument, och som omsätts i organens dagliga verksamhet. Organen säkerställer medverkan av intressenter i sin styrning och verksamhet.

3.2 Officiell status

Kvalitetssäkringsorganen har en fastställd rättslig status och är formellt erkända som kvalitetssäkringsorgan av behörig myndighet.

3.3 Självständighet

Kvalitetssäkringsorganen är oberoende och agerar självständigt. De har fullt ansvar för utövningen av sin verksamhet och utfallet av denna verksamhet utan påverkan från tredje part.

3.4 Tematisk analys

Kvalitetssäkringsorganen publicerar regelbundet rapporter som beskriver och analyserar generella observationer som framkommit under de externa kvalitetssäkringsaktiviteterna.

3.5 Resurser

Kvalitetssäkringsorganen har lämpliga och tillräckliga resurser, både personella och ekonomiska, för att utföra sitt arbete.

3.6 Intern kvalitetssäkring och professionellt agerande

Kvalitetssäkringsorganen har rutiner för intern kvalitetssäkring vad gäller att utforma, säkerställa och utveckla kvaliteten och integriteten i sin verksamhet.

3.7 Regelbunden extern granskning av kvalitetssäkringsorgan

Kvalitetssäkringsorganen genomgår en extern granskning åtminstone vart femte år för att visa att de uppfyller ESG.

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) ska bidra till att stärka den svenska högskolan och Sverige som kunskapssamhälle. Vi granskar kvaliteten på högskoleutbildningarna, vi analyserar och följer upp utvecklingen inom högskolan och vi bevakar studenternas rättssäkerhet.

www.uka.se